

GAZETA POŁUDNIOWO - PRUSKA.

Nro. 97.

w Sobotę dnia 5. Grudnia 1795.

z Granic Polskich d. 14. Listop.

Traktat zupełnego podziału Polski na dniu 24 zeszłego miesiąca w Peterzbргу podpisanym został; w przeciągu 6. tygodni ma być do skutku przyprowadzony. — Złotony Cesarzkiej podpisał go Ambassador graff de Cobenzi, a z Pruskiej strony poseł, graff de Goltz. — Podług tego traktatu wojska Pruskie wejdą na dniu 6. przyszłego miesiąca do Warszawy, i całe Xięstwo Mazowieckie i Podlasie aż do granic Litwy w posiadanie wezmą. — Moskale w Warszawie czynią przygotowania do ustąpienia: Garnizon tameczny codzień się zmniejsza. — Przeznaczone na osadę Warszawy wojska Pruskie stoją już w Mszczonowie o kilka mil.

z Wiednia d. 18. Listop.

Wyszyły ztąd w przeszłym tygodniu przeznaczone dla dworu Xiężniczki Francuskiej powozy do Lauzenburg na przyjęcie oneyże: — Xiążę de Gavry z małżonką swoją wprzód już był wyjechał do Bazeli.

Kuryer gabinetowy Miller, przybył w 12. dni z Peterzburga.

Publiczność tuteysza życzy sobie, aby z zwycięstw świeżo nad Francuzami odniesionych, które niemało sławy wracają broni Austriackiej, nayszczętniej korzystać można, dla wyjednania pokoju zgodnego z dobrem i honorem Państwa. — Przeciwnie kroki, jakie rząd do popierania naysilniejszego nadal wojny przedsięwzię, dają niknąc tak upragnionej nadziei. — Podobno kondycje z strony Francuzów względem pokoju podane, o których Dania dworowi naszemu doniosła, trudne są do przyjęcia.

Wspaniały nadgrobek z marmuru, co Cesarz

na pamiątkę Ojcu swemu zrobić kazał, ustawiono w kaplicy zmarłych w kościele Augustyanów.

Sławny lekarz Frank, zostający dotąd w Pawii na urzędzie profesora, nominowanym został na dyrektora szpitala ogólnego miasta tego z pensją roczną 5000. zł. niem.: na wydatki podróży wyznaczono mu 2000. zł. niem.

Elektor Palatynu wyjechał nanowem zaufanego ministra do Cesarza z prośbą ażeby zalecił generałom swym ochraniać Mannheimu, twierdząc iż sam garnizon Francuski przymuszonym będzie wkrótce poddać miasto. — Cesarz odezwał go do generała Würmsera, ktoremu ma oddaną sobie moc zupełną do wszystkich czynności wojennych.

Nuncyusz nadzwyczajny Papieżki, Albani przybył tutaj dnia 15. i przywiozł z sobą święcone powicia dla młodego Xięcia następcy tronu, dnia 19. Kwietnia 1793. narodzonego. — Dał mu Cesarz audyencję z zwykłymi ceremoniami, na ktorej złożył powinszowanie narodzin tego Xięcia. — Powicia zamknięte w bogato osadzonych skrzyniach przeprowadzono do dworu w dwóch pojazdach zaprzężonych pysznie ubranymi mułami; poczym ukazane zostały Cesarzowej Jmci z wielką wspaniałością. Młody Xiążę przytomny był tej ceremonii. — Ciągłe przez trzy dni dla ukontentowania ciekawey publiczności wystawiono w sali kawalerów na widok, cały ten skład powicia dla dziecięcia wszystkich potrzeb służący, z naysprzedniejszej bielizny, obszyty nayspięknieszymi koronkami, pomiędzy innemi były sztuki z aksamitu czerwonego haftowane złotem, i przekładane drogiemi kamieniami.

z Bazeli d. 16. Listop.

Francuscy deputowani bywscy konwencji Camus, Bancel, Quinette, Lamarque, Drou-

et, minister wojenny Bournonville, i dwaj poławie Marek, i Sémonville wypuszczeni z niewoli Austriacy, przybyli już tutaj na zamiannę za Xieźniczke corkę Ludwika XVI. — Przyjazdu iey spodziewamy się na dzień 24. tego miesiąca, kturen przeznaczony jest do uskutecznienia zamiany.

z Ratysbony d. 12. Listop.

Feldmars. de Clairfait przesłał list powtorny seymowi, w którym przekłada potrzebę użycia środków nayspieszniejszych, i nayskuteczniejszych dla zastąpienia wielkich wydatków kassy państwa niemieckiego, kture w tym momencie tak jest wypróżniona, iż kassa wojskowa cesarska musiała pozyczyć znacznych summ. — Seym uchwalił wczoray, wybierac zaległe podatki drogą nawet exekucyi, i odłożył do drugiey sessyi naradzenie się nad nowemi środkami dla zapelnienia kassy Rzeszy.

z Heidelbergu d. 18. Listop.

Przybyli tutaj na dniu wczorayszym dwie osoby z Mannheimu, kture jeszcze po moście nad Reniskim przeszły: z opisu ich dowiadujemy się o opłakanym stanie tego miasta. — Dwie połowy są spalone. Mało jest domow, kture nieuszkodzily. Wszystkie sklepy kupieckie są zamknięte, i rzadko kto ukazuje się na ulicy. Co noc przeszło 3000. ludzi chowają się w wielkim sklepie zamkowym. Minister Oberndorff mieszka w zamku, w pokojach niegdyś elektorowy. — Liczba Francuzow wynosiła zeszley soboty do 3000. ludzi. Kommendant Montaigu mieszka w rynku w wielkim domu Hildesheimskim: z wojska Pfaltzkiego znajduje się tam dotąd 1500. żołnierzy, ktorzy częścią przy bagażach oficerskich pozostali byli, częścią z Lazarethu wydobrzawszy powychodzili, lecz wszyscy są bezbroni; przed dwiema tygodniami zrobili spisek z obywatelami, dla wypędzenia Francuzow z Mannheimu, lecz szczęściem wydało się; Montaigu oświadczył rządowi; iż w takowym przypadku swej władzy użyje; przedsięwziął więc rozbroić obywateli; lecz natenczas jeszcze nieprzyprowadzono do skutku; rostawiono tylko po wielu ulicach armaty kartaczami nabite.

z Heidelbergu d. 20. Listop.

Właśnie już jest trzeci dzień, iak bezustannie noc i dzień, do Mannheimu strzelają; szczegol-

niey dziś w południe słychać ogromny huk armat. W Mannheimie pali się w 4. miejscach. — Przywożą tutaj wiele ranionych officerow, i żołnierzy. — Xże de Schwarzenberg umarł z ran w Weinheim. Generałowi de Degenfeld ustrzelono rękę.

z Dwu-Mostow (Deux-Ponts) d. 20. Listop.

Wczoray między 9. i 10. zrana, przednia straż korpusu generała Nauendorf weszła do naszego miasta; opanowała znaczny magazyn siana, i owsa, kturen Francuzi zostawili; wzięto kilku kommissarzy wojskowych w niewolę.

Wczoray znajdowali się jeszcze Francuzi w Kusel w liczbie 200. dziś z strony Cesarzkiej wysłano 600. kawalerji dla wyparcia ich z tamtąd.

Korpus wojska Francuzkiego, pod kommandą generała St. Cyr, stojące w Lautern cofnęło już w wtorek ostatni ku Pirmasens. — Generał Werneck wyruszył dziś z 14,000. ludzi na przeciw republikanom w celu opanowania tego ostatniego miejsca.

Jutro, wojsko generała Neuendorf ma obrócić swoy marsz ku Birsch.

z Frankenthalu d. 21. Listop.

Prawe skrzydło generała Pichegru stanęło przed Landau; z lewey zaś strony część rociągająca się ku Saarlouis. — Na zbliżenie się Dywizji generała Nauendorf ustąpił nieprzyjaciel z okolicy Pirmasens i z innych ważniejszych miejsc; nasi opanowali część w Anweiler: Dla utrzymania Austriakow w tych miejscach wysłał generał Werneck nowy pułk generałowi Nauendorf na pomoc; z złączoną siłą ma uderzyć na Anweiler miasto, i złamać linią nieprzyjaciela przy Queich.

z Frankfurtu d. 21. Listop.

Pisze tutejsza gazeta, iż generał Pichegru żądał od generała Jourdan, aby bezzwłocznie uderzył na prawe skrzydło Austriakow, dla zrobienia dywersyi w wojsku nieprzyjacielskim na stronę swoję. Jourdan wydał natychmiast rozkaz do ruszenia; lecz część iedna niechciała być posłuszną; udał się więc do surowych środków, i doszedł szczęściem uknowanego spisku; złożono radę wojenną, po czym wielu officerow z różnych korpusow poaresztowano, a hersztowie buntu rozstrzelanemi zostali.

z Frankfortu d. 22. Listop.

W tym momencie odbieramy o 6. w wieczor przez sztafetę z głównej kwatery w Frankenthalu list następujący pod datą dnia 21. Listop. o 11. w nocy.

„Manheim wdało się w kapitulacyą; z obojczy strony przesłano w zakład osoby. Czas do ukończenia oznaczony jest aż do północy; po upłynieniu onegoż zapewne miasto zostanie poddane.”

Zamek w Manheim pali się w wielu miejscach.

z Frankfortu d. 23. Listop.

Możem donieść zapewno o poddaniu Manheimu. — Uważając generał Wurmser, iż ochrona miasta nie nieskutkowała, a tym bardziej, że generał Francuzki uczynił mu przełożenie, aby miasto za neutralne uważał, przymuszonym został, kazać strzelać kulmi ogniemi. — Wnet w pięciu różnych miejscach wszczął się pożar straszny, i w przeciągu najmniej dwóch godzin straszliwe poczynił skutki. — Widok okropny i przyszłość nienapomyślniejsza stały się powodem generałowi Francuzkiemu Montaigu zmienić ton; którym przed kilku dniami zapowiedział opór swój; wysłał w nocy z propozycjami kapitulacyi do generała Wurmser, które po nastąpień odmianie wręście ułożonemi zostały. — Wysła więc osada Francuzka w liczbie około 8000. ludzi dnia 23. o 9. zrana z honorami wojskowemi z miasta, którą Austriacy w niewolę zabierają. — Jeszcze na dniu 22. osadzili Austriacy strażę swą zewnątrz miasta. — Osada Francuzka w części do Heidelbergu, a w części do Schwetzingen przeprowadzoną zostanie.

W tym momencie odbieramy wiadomość, że linie Francuzkie w Queich zupełnie Austriacy przełamali; i że Francuzi przymuszeni zostali cofnąć się; poczym Cesarscy opanowali Gemersheim.

Po smutnych tych dla Francuzów wypadkach niemato trudnym będzie Merlinowi de Thionville deputowanemu Francuzkiemu wywiązanie się przed narodem z zle wykalkulowanego przepowiedzenia, które śmiało głosił utrzymując, że wojska republikańskie zimować miały w Manheimie.

z Niższego Renu, d. 25. Listop.

W wielkim są poruszeniu Francuzi w tej tu stronie od kilku dni; z siłą znaczną ciągną ku Sieg, dokąd także większa część osady z Düsseldorfu pod komendą generała Colaud z liczną artylleryą wyruszyła dla złączenia się z generałem Miatry, ktorem oprócz tego dosyć polikow odebrał od wojska północnego. — Düsseldorf, Cleves &c. codzien pełne są teraz żołnierzy republikańskich, co z Hollandyi przybywają. Podług listu z kolonij wczoraj pisanego musiały rzeczy nienaprzjemniejszy wiaść obrót po nad Sieg; donoszą w nim, iż Francuzi znów zdają się na prawy brzeg Renu cofać Młyny tameczne, i mościły pływające na Renie były puszczane; łodzie wszystkie, których na drugi brzeg przeprowadzić niemożna było, porozbiano, tak dalece że znów została komunikacya przerziętą została: jednakże w niejakiej odległości dały się widzieć Francuzkie podjazdy. — Wczoraj, i przed wczoraj ciągnęto przez kolonią wiele wojska Francuzkiego ku Jülich; mowiono, iż ciągną ku Nahe.

z Hagi d. 17. Listop.

Od kilku dni powstały tutaj pomiędzy strzelcami Hollenderskimi drugiego batalionu, w garnizonie naszym zostającemi, i wojskiem Francuzkim srogie kłótnie, tak dalece że z obydwóch stron wiele ludzi zranionych, i zabitych zostało: Poulicach gdzie się spotkali, rąbali się i strzelali do siebie nawzajem; generał Francuzki Laurent za przybyciem swoim z Harlem wrócił miastu spokojność: Batalion strzelców na rozkaz rządu do innego garnizonu przesłano. — W Schoonhoven również wybuchały niespokojności: na ulokowanie ich, rada gminna przestała prosić do reprezentantów Hollandyi o wyznaczenie kommissyi. — Deputacya sądowa uczyniła odezwę o 12000000. złotych na obronę rzeczypospolitey; wszystkie prowincye przygięły ją jednomyślnie. — [Twierdzą iakoby za rzecz pewną, że pomiędzy buntownikami Lasu de Soignes w Belgium znajduje się także iako naczelnik wiadomy van der Nott. — Rząd tameczny surowe przeciwnim wydał rozkazy. —

z Brukselli d. 14. Listop.

Szrodkiem użytym przez rząd nasz naprzeciw rozbojnikom lasu de Soignes, dość pomyslnie

odpowiadają skutki. — Policya odebrawszy pewne wiadomości o położeniu ich, wysłała zpośród siebie urzędników, którzy wraz z dywizją kawaleryi i grenadyerów, przez dwie nocy ostatnie, przebiegli las w wielu miejscach; połow wysmienicie się udał; schwytano 50. z bandy łotrow, pomiędzy niemi znajdując się dwaj hersztowie, wszystkich natychmiast osadzeno w więzieniach miasta tego. Kommissarze Francuscy wyznaczili osobną kommissyą na sądzenie tak niegodnych zbrodniów: W zeznaniach swych odkryli bardzo ważne rzeczy tak względem związku swych wspólników, iako i ich układów.

Reprezentanci ludu wydali uchwałę, w której dla osob zakonnych płci obojczy, których klasztory zniszczone zostały, lub napotym zniszczone będą, wyznaczają pensyi roczney po 900. liwrow w gotowych pieniądzech; poprzednio kwartałami ma być im wypłacana. — Krok ten sprawiedliwości zdaje się być tym konieczniejszy, gdyż wielka część z nich, pogrążeni byli w ostatniej nędzy.

z Brukselli d. 15. Listop.

Dla spiesznego w żywność opatrzenia woyska Republikańskiego nad Renem zalecono dziesięciu departamentom do Francyi przyłączonym, dostawić 4000. wozow, które w najkrótszym przeciągu mają z żywnością, odzieżą, i obuwiem do Neufś, Kolonii, Bonn, Andernach i Koblentzu ruszyć. — Z Luxemburgu dowiadujemy się, iż tamieczny kommandant wydał rozkaz, aby wszyscy mieszkańcy na rok w żywność opatrzyli się. — Wiele osob, co z pierwszego prześlachu, za przedarciem się Austryaków ku Hundsrück, pouciekali byli do Trieru, i do Luxemburgu, powrocili nazad do swych siedlisk. — Kommissarze Francuzcy u nas na poselstwie zostający wyznaczili dla Arcy-Biskupa Mechlińskiego, Graffa de Frankenberg, roczney pensyi 1000 talarow koronnych, które mu co kwartał naprzod, poczynawszy od dnia 10. Vendemiaire, będą wypłacane: — przeciwnie zaś wszystkie dobra, i dochody do tego Arcy-Biskupstwa należące, na pożytek i dobro rzeczywospolitey zostaną obroczone.

z Madrytu, d. 26. Paźdź.

Nowy Xiążę Pokoju d'Aleudia zyskał znow dowod. Łaski królewskiej. — Przez dekret oso-

bny pozwolił mu monarcha, aby przed osobą jego, czyli pieszo szedł, lub w pojeździe, albo konno iechał, zawsze przed nim chorągiew noszono, na której wszystkie herby, i ozdoby jego godności wyrażone być mają.

Konsyliarz królewski, Valkyo, z powodu ogłoszonego pokoju, zwiedził sam wszystkie więzienia; i wypuścił na wolność 89 męszczyzu a 343 kobiet.

Dnia 24. Września zajął się był ogień w Arsenale w Cadix; trwoga była powszechna, lecz szczęściem przygaszono pożar. Wszystkie okręta znajdujące się w porcie ruszyły od brzegu; okręt ieden wojenny ponioł nieco szkody.

Dnia 28. okręt ieden Francuski wszedł do Cadix; przyprowadził z sobą w zdobyczy okręt Portugalski bogato naładowany powracający z Brezylji. Kapitan Francuski doniósł, iż wyszedłszy d. 2. z Portu de Rochefort z 2. okrętami liniowemi, z fregatami, i kilku małemi statkami schwycił 25. okrętów Portugalskich naładowanych, zbożem, które płynęły z Afryki do Lizbony, oprócz 5 okrętów Angielskich przeznaczonych do Gibraltaru, które również znaczny miały w sobie ładunek. — Wszystkie zdobycze odesłano do Francyi.

z Clisson blisko Nantes, d. 27. Paźdź.

Od miesiąca nieustannie czuwamy na strazy; co dzień zdarzały się utarczki z Szuanami; pomimo niewygodę pory czasu, trzymamy się mężnie i z zwycięstwem. Od kilku dni wyruszyły pięć kolumn na przeciw Charettowi, każda po 4 tysiące ludzi. Generał Boulard, co nad niemi miał kommandę, przedziwnie się popisał. Pobiliśmy nieprzyjaciela; lecz waleczny ten generał, po odebraney ciężkiej ranie, umarł w Nantes; ponioł z sobą do grobu żal, i pamięć niewygałą całego woyska. Wiele batalionow roztawiono w okolicach; bezwątpienia zimować w nich będą; w ogolności wzdychamy do spoczynku. — Administrаторowie żywności nieczynią dosyć swym obowiązkom; woysko cierpi niedostatek w wszystkim. — Woyna, co częściej kramu pozera, na większą uwagę, i czujność rządu zasługuje. — Zdać się być do wiary podobno, iż emigranci, i mniemany Ludwik XVIII. utrzymywać muszą korespondencyą z urzędnikami rzeczywospolitey.

Wypis z Listu z Isle-Dieu, d. 28. Paźdź.

Wszystkie nasze nadzieie zniknęły: cała wyprawa na nic się nie zdała. Usiłowania nasze koncem wylądowania stały się bezskuteczne. Dnia 23. nadszedł z Londynu rozkaz do cofnienia się; przeznaczono dla kawalerii de Choiseul, i dla Ułanów, wyspy de Jersey i Guernesey. — Xże de Bourbon co tylko ukazał się, natychmiast znow oddał się; powraca do wojska Xcia de Condé: o Xiążęciu d'Artois niemamy wiadomości, gdzie wylądować; jedni mówią, że w Jersey, lub Guernesey, inni twierdzą że popłynął do Szkocyi: dysfenterya wiele nam ludzi wytraciła; doczoć przyłożyła się frebra z przyczyny niedostatku wody, i mięsa.

z Paryża, d. 16. Listop.

Stolica nasza znowu w opłakanym znajduje się położeniu. — Opatrzenie żywności od kilku dni cierpi przeszkody: Na dniu 13. nierozdawano wcale ryżu; chleb bardzo późno rozdany został: nie dostatek jego tak daleko jest wielkim, że przestano go rozdawać w niektórych sekeyach. — Udało się więc do przekupniów, co chleb na publicznych miejscach przedają; od razu skoczyła cena jego od 20 do 50 liwrow, i w jednym prawie momencie inne żywności zdrożały. — Dziwić się nie można, że lud z rozpaczry rzucił się do nowych niespokojności. — Na dniu 14. zebrali się gromady pospolstwa na placu du Palais-Royal; zabrano gwałtownym sposobem chleb przekupniom, rozłapano ziemiaki, i podzielono się niemi. — Directorium wykonawcze usiłuje zaradzić temu złemu, które nie mało grozi smutną następnością. — Minister interesów wewnętrznych, którym dotąd jest jeszcze obywatel Benezec znalazł prozne Magazyny żywności. — Rząd przedsięwzięć środki, jak widzieć można z następujących sesyi.

Ciało Prawodawcze.

Rada Pięciuset

Sessya d. 13. Listop.

Directorium przesyła odezwę, wzywając radę do uwagi nad smutnym stanem magazynów żywności; przypisuje niedostatek w nich sprzyśnięcom dnia 5. Października, którzy układy swe odnowić usiłują, oświadczając, iż z żadnego dnia nie można być pewnym, czyli nazajutrz dosyć będzie żywności

na opatrzenie Paryża. Na przyszłość użyte są już środki, lecz niedostatkowi w tym momencie iak najszybciej zaradzić należy. Podać więc, aby w przyległych w około Paryża departamentach na zadatek złożyć mianego gruntowego podatku zapisano 250,000 centnarów zboża na Rek wizycyą. — Cambaceres popiera wniosek, twierdząc, iż gdyby nam nieczwolono, lękać się trzeba złych skutków. — Perrin przekładał, ażeby w uchwale wyraz obmierzył. — Rek wizycya — był opuszczonym, gdyż przez to więcej złego, niż dobrego wyniknąć może. — Rada uformowała się w tajną deputacyą, i uchwaliła nań. — W imieniu prawa ma wydać Directorium odezwę do departamentu Seine i innych przyległych dla dostarczenia 250,000 centnarów zboża na zadatek złożyć mianego w naturze gruntowego podatku. Kazden spóźniający wydanie tej daniny, zapłaci za kazden dzień czwartą część przypadającej na siebie ilości, a kazden wzbraniający się wydania oneyże, podpadnie karze dziesięcioletniego więzienia i połowa jego zboża skonfiskowaną zostanie. — Minister interesów wewnętrznych zatrudni się wydzieleniem tego zboża.

Rostrząsano, iakim sposobem mają być osadzone urzędy publiczne w Paryżu, i w departamencie de la Seine, do których wyboru elektorowie mało czasu mieli, ile że im tylko 10. dni do wszystkich ich czynności dozwolono: czyli więc Directorium ma tym zatrudnić się, czyli też na nowo zwołać mianu elektorowie? — Wielu członków odezwowało się, iż to żadnym sposobem nie przynależy władzy wykonawczej, przez coby tylko wielki wpływ do Administracyi Rządowej zyskała. — Dumolard zaś nalegał koniecznie zlecić dopełnienie tego Directorium wykonawczemu — „Złożyć powinniście, rzecz, w tym momencie zupełne w nim zaufanie. Lękaciez się Anarchii. — Powstanie, jeżeli władzy wykonawczej niepowierzycie wybor rzeczony: — Wezwieciez lud, na nowo do zgromadzeń elektoralnych; ocuci się zawiść, i wzniesie ogień wojny domowej.“ — Nakoniec uchwaliła Rada, ażeby Directorium, sędziów i administratorów w Paryżu i w departamentach, gdzie elekcyje w oznaczonym czasie nie nastąpiły, tym czasowie wybrało. —

Na wyporządzenie Sali Rady Starszyzny wyznaczono 10. millionów, a podobnie dla Sali Rady 500. uchwalono 20. millionów.

Doniesiono, iż kommissya pięciu pracę swą względem stanu skarbu ukończyła; — Roztrząsanie odłożone zostało do jutra.

Sessya d. 12. Listop.

Rada uformowała się w tajną deputacyą dla nadania się nad raportem kommissyi pięciu w interesie stanu skarbu. — Słuchacze przytomni musieli ustąpić. — Nieukończono wszystkiego na tej sessyi, gdyż kommissya miała niektóre dodać objaśnienia, których zupełnie niewygotowała: — Trwała deputacya tajna dnia następującego.

R a d a S t a r s z y ń y.

Sessya d. 13. Listop.

Uchwała Rady Pięciuset względem spiesznego dostawienia 250,000. centnarów zboża, bez sporów potwierdzoną została.

Sessya d. 14. Listop.

Rada Pięciuset prześlala uchwałę swoją, pozwalającą władzy wykonawczej wybrać osoby na prożniące urzędy. — Dupont de Nemours oparł się żywo: — „Widocznie, rzekł, przeciwną jest konstytucyi. Oświadczam się, iż niepozwolę, ażeby Directoriatowi wykonawczemu władzę królewską nadawano, wybierać publicznych urzędników, pamiętno mi jest nadto, iak Robespierre, i jego wspólnicy, mocy tej na złe użyli.“ — Mruczenie przerywało mu mowę, niezważając mowić dalej. — „Nie, niemożem zlecić tego Directoriatowi wykonawczemu; ustanowiliśmy Rzeczpospolitą, nie Monarchią.“ — Odłożono do jutra.

Sessya d. 15. Listop.

Portalis odezwał się: „Niemożna bez naruszenia Rzeczypospolitej, odejmować prawa ludowi, które służy samo przez się urzędnikom. Konwencya nie miała prawa skrócić zgromadzenia elektoralne przed ukończeniem wyboru urzędników.“ — Lanjuinais przytoczył prawo Walerjusza Publicoli, które każdego na śmierć wskazywało, coby bez wotowania ludu przyjął miejsce sędziego: Chwalił umiarkowane postępowanie elektorów Paryża: Lege. drowi poruszyła się żołąć na to wspomnienie. — „Naczelnicy spisku dnia 3go Października, zawołał, byli elektorami Paryża.“ — Zaszły dalsze spory, które przeszkodziły do ostatecznego zgodzenia się na ro-

związanie tej kwestyi: — Raz jeszcze do jutra odłożoną została.

Directorium wykonawcze ogłosiło iż codzien od 11. aż do 2giej po południu, wszystkim obywatelom dozwoli przystępu do wysłuchania ich żądań, i myśli. — Na dniu 21. wszystkim posłom obcych dworów w związku przyjaźni, i przymierza z Francją zostającym dać ma audyencyą. — Directorowie i Ministrowie wszyscy sześć znajdować się będą w ubiorze swym galowym. — Minister interesów zagranicznych de la Croix wprowadzi posłom. —

Charette miał ogłosić, iż jeżeli pokoy z nim dawniej zawarty na to używają, ażeby Commartina, i innych aresztowanych oficyerów Szuanów karano, on nawzajem postąpi sobie naprzeciw Republikanom, których ma w swych ręku. — Różne więc pisma tutejsze kładą to za przyczynę, dla której proces Commartina zawieszonym został.

Część iedna Szuanów pod kommandą generała Sapineau stoi w pobliżu Laval. Szuani aż pod Bramy Miasta przystąpili, i wołali. „Niech żyje Król“ Wojska Republikanckie natarły były na Sapineau, lecz nieczwysztym powiodło im się. — Wiele Posyllionow, z Paryża do Nantes bieżących zatrzymani znów zostali po drodze przez Szuanów którzy na nowo okropne gwałtowności pełnią. Wodzowie ich pod karą śmierci przykazali włoscianom niewywozić żywności do Miast Rzeczypospolitej.

Lemaitre osądzony na śmierć przez iedną z kommissyi wojskowych, poniósł swą karę wczoraj na placu de Grève. Protestował się aż do ostatniego momentu naprzeciw nie prawności trybunału, który go osądził. — Po ogłoszeniu wyroku, kazał zapisać odwołanie swe do kasiacy onegoż. — Obywatel Brotier, bywszy opat, co go o ułożenie manifestu Charetta, i proklamacyi Ludwika XVIII. obwiniano, uwolnionym został.

Obywatel Monneron, dla negocyacji o zamianę niewolników wyłany do Anglii powrócił znów do Paryża.

Deputowany Salicetti, co dawniej z Nizza ucieczką się ratował, żąda być przyjętym do ciała prawodawczego.

Madame Tourzel bywsza guwernantka dzieci Ludwika XVI. przedwczoraj zaaresztowaną została do więzienia Czterech Narodów zwane-

go: — Deputacya członków bywszego wydziału bezpieczeństwa słuchała wyznania iey. — Zarzucano, że odkryto u niey podejrziwą korespondencyą w cyfrach, i literach obcych zawierającą się, że miała związki z Emigrantami, i nieprzyjazną narodowi prowadziła rozmowę z córką Ludwika XVI. w Temple. — Wszystkiemu przeczyła. — Na ządanie poprowadzono ją, podług przepisu konstytucyi, przed sędziego pokoju. — Ten uznał iey niewinność, i na wolność pusić rozkazał; siedziała 48 godzin w więzieniu. — Wnoszą, iż osoby, któreby sobie zyczyły na miejscu iey towarzyszyć Xiężnicze w podroży do Bazeli, przez intrygę pozmyślały zaskarżenia na przeciw iey.

Lichwiarstwo nieustaje; asygnaty coraz kredyt tracą. — Zamiana do Hamburga wynosi do 22 tysięcy a Louisd'or około 3100.

z Londynu d. 17. Listop.

Wiadomości nasze z kanału są bardzo sinutne. Różne z wojskiem do Indyi zachodniey przeznaczone okręta przewoźne uszkodzone zostały; mamy przyczynę lękać się że większa na nich część wojska zaginęła. — Zapewno wiemy, iż dwa z tych okrętów, Venus, i Piermond zatoneły; z pierwszego tylko dzieścięć, a z drugiego iedenastcie ludzi uratowano. Całe korpus pod kommen-

dą generała Abercrombie do Indyi zachodniey przeznaczone, składa się z 21. regimentów piechoty.

Wczoray pod konwoiem fregaty Carysford; i kutra Antelope przytłynęła z Elby pewna liczba okrętów przewoźnych do Portsmouth, na których znajdowało się kilka regimentów kawalerii Emigrantów. — Poźniejsze wiadomości donoszą nam że wiele innych okrętów przewoźnych, co z wojskiem emigranckim z Elby wyruszyły, przez nawalinę do brzegów de Calais zapędzone zostały, i Francuzom w ręce wpadły. — Pomiędzy wielu znaczniemi officerami, których na tych okrętach Francuzi zabrali, znajduią się Xiężę de Choiseul, Xiężę de Montmorency &c.

Na wyspie Jamayce ludzie czarni pod nazwiskiem Negrowie-Marronowie podnieśli rokosz; roschodzi się tu wieść, iż Francuzi korzystając z tego ich wzburzenia na wyspę wylądować mieli.

Wczoray zebrano się wielkie mnostwo ludu na obszernym miejscu niedaleko budowli gdzie się parlament odbywa, dawny czas niepamiętają tutaj tak wielkiego zgromadzenia. — PP. Fox, Scheridan, Grey, Xże de Bedford, Lordowie Landerdale, i Debry, i inne członki parlamentu nań znajdowały się: porobione były mownice. — P. Fox, i inni mieli głosy. — Odkładamy opisanie tego do przyszłego numeru.

Obwieszczenie. Straciwszy na dniu wczorayszym ukochanego Ojca Tadeusza na Jaraczewie Jaraczewskiego Starostę Soleckiego Orderow Polskich Kawalera, którego z wszechmiar cnotliwe przedsięwziął pięcioletnie życie dawszy mu prawo do tak spokojney i letkiej śmierci którą dni swoje zakończył dać mu oraz i prawo do szacunku i żalu wszystkich jego krewnych, przyjaciół i znaiomych, których o tym naszym uwiadomiał nie szczęściu prosimy aby kondolencjami swemi żałow niewznawiali naszych. Dan w Poznaniu dnia 2. Grudnia roku 1795.

Tych zostawiających Synów
Hyronimus } von Jaraczewski.
Joseph }

Publiczny Areszt. Ponieważ w Regencyi tutejszej Poznańskiej królewskiej Prus południowych procesy fiskalny konfiskacyiny przeciwko Janowi

Sieroszewskiemu na Gorzuchach i Ulanach względem przyłożenia się do wybuchłey w roku zeszłym insurekcyi i oddalenia się z państw naszych został rozpoczęty, i na majątku jego areszt publiczny założony więc o tym niniejsze publiczne czyni się ostrzeżenie, przykazując każdemu aby się nikt nie wazył cokolwiek z majątku tegoż Jana Sieroszewskiego bądź w pieniądzach rzeczach lub w papierach kogozkolwiek bydz mogących, ani iemu samemu ani też komu innemu wydawać, ale ówszem: aby o tym tutejszey Regencyi niezwłocznie uczynił doniesienie, i takowe pieniądze rzeczy i papiery z zachowaniem praw swoich do nich sobie służących do depozytu sądowego złożył. Sprzeciwiający się tey niniejszey Dyspozycyi spodziewać się może iż gdyby iakowych pieniędzy w brew temu zapłacił, lub rzeczy wydał, iż to nietylko za nieważne będzie i prawa swego które do tych rzeczy sobie rościć mógł, utraci, ale też ieszcze za takowe nieposłu-

zeństwo do osobney odpowiedzi pociągniętem zos-
tanie. Aby więc każdy podług tego zachować się
umiał. Dan w Poznaniu, d. 2. Nowembris 1795.

Publiczny areszt. Ponieważ w regencyi kro-
lewskiej na majątku tutejszego Winiarza Anasta-
zego Konstantego Grabowskiego konkurs rozpo-
czętym, i areszt publiczny założonym został, czy-
ni się więc o tym publicznie wiadomo, i wszy-
stkim, i każdemu z osobna kto by od rzeczono-
go pryncypalnego dłużnika cokolwiek w pieniąd-
zach, rzeczach, lub w papierach miał u siebie, lub k-
to by jemuż co dłużnym był, przykazuje się, aby
niewazył się temuż Anastazemu Konstantemu Gra-
bowskiemu nic wydawać, ani płacić; lecz owszem
każden winien nadewszystko wiernie o tym regen-
cyi krolewskiej donieść, i znajdujące się w swych
ręku pieniądze, rzeczy, i papiery, z zachowa-
niem iednakże praw swoich do nich sobie służą-

cych, do depozytu sądowego złożyć. W przy-
padku sprzeciwienia się niniejszemu urządzeniu,
gdyby niezważając na wspomnionemu pryncy-
palnemu dłużnikowi cokolwiek zapłacone, lub
wydane zostało, takowe za zadne uznane, i dla
dobra masy przyłączone zostanie: ostrzegają się tak-
że posiadający takowe pieniądze i rzeczy, iż gdyby
o nich przemilczeli, lub u siebie zatrzymali, wszy-
stko doń rościć mogące prawo, i zastawy swe utra-
cą. Wszyscy więc, którym na tym zależy, posłu-
sznie według tego zachować się powinni.

Dan w Piotrkowie, d. 9. Listop. 1795.

Krolewska Prus. Południowych Regencya
Piotrkowska.

Annonce. On trouve chez Decker et Compagnie
à Posen: Des Interets des Puissances continentales
relativement à l'Angleterre 8 120 pages: prix 12 gr.

Drukawał Deker i Kompania w Poznaniu.